

dálkozik sem az egyik, sem a másik («mert *csak* azt az érzést ismeri, amellyel új és érthetetlen dolgokat fogadunk»; 31. l.). Primitív népköltők, de még Homeros is, számtalanszor tanusítják, hogy valaminek tudását — ha nyilvánítására alkalom van — igyekszik az ember elárulni, mint a síró gyermek is megkeresi szemével — felszólításra — a lámpát, bárha sirt és utána megint sír is (32. l.). Végül: a költői alkotás természetrajzához tudnunk kell — amit a gyerekről von el a szerző — hogy az új tudásokat készen várja az egyelőre üres forma, mely eredetét ad, «ha az ellesett forma eleven, már régen élő szükséglettel egyesül» (38—41. ll.).¹

A szerző a «pöttön» gyerek lelkének páratlanul érzékeny szeizmográfja és egyben avatott szeizmografusa, a tudományosság minden fontoskodó járuléka nélkül. Aki tudja, mennyi lélek és tudás kell az ilyen «simasághoz», elengedi a jelzős dicséreteket és megérti, ha a könyvet minden nevelővel és anyával szeretnők elolvasatni.

(Czegléd.)

Marót Károly.

ÚJ KÖNYVEK.

1. Hazai művek.

Beöthy Zsolt, Egyetemi ifjúságunk a háborúban. Rektori székfoglaló beszéd. Bp., 1915, 8°, 13 l.

Berezky Sándor, Ifjúsági könyvtárjegyzék. Ág. h. ev. középisk. számára. Bp., 1915. n 8°, 18 l.

Boross Géza, Időszerű pedagógiai kérdések. 1. f. Győr, 1914. szerző (áll. el. isk. igazg.), 8°, 49 l., 1 kor.

Fabián Sándor, A pesti diák háborús élete az egyetemről a börtönig. Az előszót írta *Tábori Kornél*. Bp., 1915, Rényi K. k 8°, 32 l. 1 K.

John M. Károly, Gyermekkor és tuberkulózis. Bp., 1915, n 8°, 23 l., A Tuberkulózis elleni küzdelem Orsz. Bizottsága kiadványa, 6. sz.

Kindlovits Pál, Németek és franciák városi iskoláiban. Bp., 1915, szerző (Bp., V. Csáky-u. 43.), lex. 8°, 104 l., 2 kor.

Nagy László, A háború és a gyermek lelke. Adatok a gyermek értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez. 1. rész. Bp., 1915, Eggenberger biz. (Gyermektan. Könyvtár 5.), 8°, 143 l., 3 kor.

¹ Ez észlelet eredményét, hogy t. i. a művész is — mint a gyermek — csak azt utánozza és tanulja meg, «amit nem lehet nem tennie s ami követelő szükség erejével tör elő belőle» (41. l.), rég a költői alkotás egyik alapvető tételül ismerem el és értékesítem. (V. ö.: Fejezetek a Petőfi-kérdéshez; Irodalomtörténet, 1913. 20. k., 73., 75. l. stb. de világosabban és bővebben egy évек óta kész, Paralegomena kai paralipomena című, még kiadatlan tanulmányban.)

Schack Béla, Svájci kereskedelmi oktatásügye. Bp., 1915; Lampel, n 8°, 36 l. 1 K 60 f.

2. Német könyvek. (1915 dec.—1916 jan.)

Dinand A.: Die Erziehung des Jünglings zum Mann. Nürnberg, 1915. E. Nister. 8°, 31 l. —50 M.

Evangelische Kinderlehre für Haus, Schule und Kirche in Hessen-Giessen, 1915. E. Roth. 8°, 100 l. —50 M.

Göttler J.: System der Pädagogik in Leitsätzen für Vorlesungen. Kempten, 1915. J. Kösel. n 8°, VIII+145 l. 3 M.

Heywang E.: Der Deutschunterricht in der wenig gegliederten Landschule. Prag, 1916. Haase. n 8°, 223 l. 3·40 M.

Kroke K.: Niederdeutsches Schulwesen zur Zeit der französisch-westfälischen Herrschaft 1803—1813. [Monumenta Germaniæ Pædagogicæ 54. Bd.] Berlin, 1915. Weidmann. Lex. 8°, XVI+431 l. 11 M.

Pädagogisch-psychologische Arbeiten. Hrsg. v. M. Brahn. Leipzig, 1915. Hahn. n 8°, III, 153—232 l. 3·80 M.

Rollier A.: Die Schule an der Sonne. Bern, 1916. A. Francke. 8°, 59 l. 1·80 M.

Schöllensbach K. A.: Wilhelm Heinrich Berthold. Allerlei von der 7-jährigen Wanderfahrt eines jungen Lehrers in das neue Heimatland deutscher Jugend. Nach Tagebüchern erzählt. Leipzig, 1915. A. Strauch. 8°, 281 l. 1·80 M.

Stawitschek P.: Unsere Selbstverwaltung, ihr Wesen, Recht und Ziel. Prag, 1915. Deutscher Verein. n 8°, 72 l. 1 M.

Willems C.: Grundfragen der Philosophie und Pädagogik. I—II. Trier 1915. Paulinusdruckerei. 8°, 12 M.

A háború irodalmából:

Avemarie F.: Unserem Jung-Deutschland! 12 Kriegsbetrachtungen für die reifere Jugend. Hilchenbach, 1916. L. Wiegand. 8°, 24 l. —30 M.

Beisenherz H.: Die Jugend und der Krieg. Berlin, 1916. Kameradschaft-Verlag. 8°, 48 l. —80 M.

Bohnenblust G.: Vaterländische Erziehung. Zürich, 1916. Orell Füssli. 8°, 23 l. —80 M.

Bonitz H.: Krieg und Volkserziehung. Leipzig, 1915. J. Klinkhardt. n 8°. 38 l. —70 M.

Die deutsche höhere Schule nach dem Weltkrieg. Leipzig, 1916. Teubner. Lex. 8°, VIII+275 l. 4·80 M.

Eberhard O.: Frömmigkeitspflege und Kriegserlebnis. Elberfeld, 1916. F. Burchard. n 8°, 44 l. —60 M.

Huth A.: Vom Kriegsspiel der Jugend. Leipzig, 1916. E. Wunderlich. 8°, XII+142 l. 2 M.

Klanke P.: Der Weltkrieg im Rechenunterricht. Düsseldorf, 1915. L. Schwann. 8°, 16 l. 15 M.